

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetesek és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre ———— 24 kon.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 86. szám.

Szombat, április 16.

A helyzet.

— április 16.

Két hónap és néhány nap választ már csak el az új országgyűlés összeülésétől. Május első harmadában fogja közölni a hivatalos lap a király kéziratát, a melylyel az országgyűlést összehívja és ezzel együtt a miniszterelnök-belügyminiszter rendeletét, a mely a választások határidejéről intézkedik majd. A választások minden bizonynyal június hónap első [harmadában lesznek.]

Az egész politikai világ érdeklődése a választások felé fordul máris. Ezeknek előkészületei foglalnak le minden igyekezetet, merítenek ki minden erőt. Kivételt jórómán csak a kormány tesz. A miniszterium idejének és munkaerejének csak azt a részét fordítja a választások előkészületeire, a mely az ország ügyeinek intézésén és ellátásán tul rendelkezésére áll. Így majd mindennap van konferenciája a kormány tagjainak, a kik szombaton formális miniszteri tanácskozásra jönnek össze. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök pedig, a kinek egészségi állapota annyira javult, hogy teljes meggyógyulása csak napok kérdése már, legközelebb Bécsbe utazik és kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Az ország teljes mértékben méltányolja azt a nagy munkát, a melyet a kormány az alkotmányos rend helyreállítására érdekében kifejt és valósággal versengés indult meg minden vidéken: részt kérnek ebből a nemzeti munkából. A küldöttségjárás, a mely a kormány zászlóbontása nyomán megindult, még egyre tart.

Egy-egy ilyen küldöttség fogadása jelentős eseménye a politikának. Azzá teszik a kormány tagjainak nyilatkozatai, a melyeket válaszul tesznek a küldöttségek szónokainak beszédeire.

Természetes, hogy egyéb nyilatkozatok is bőven esnek. A legutóbb elhangzott választási beszédek között meg kell állanunk egy pillanatra Mezőssy Béla fejtegetésénél. A koalíciós kormány függetlenségi államtitkára azt az igazságot hangoztatta, hogy a hatvanhetes törvények nem gátolják, sőt elősegítik nemzeti függetlenségünk kiépítését s hogy ez alapon folytatott megfelelő politikának támogatására nagyon sokan teljes önzelleltséggel készek lennének az országban. Jelentős dolog az, mikor a mai viszonyok között a 67-es alap életrevalóságát 48-as oldalról és pedig igen előkelő részről is hangoztatják, mert hiszen a kormánynak és pártjának is becsületes és határozott célja, hogy a 67-es alapot minél gazdagabb nemzeti tartalommal töltsék.

Kivánatos volna, ha Mezőssy felfogása minél nagyobb tért hódítana a függetlenségi táborokban, mert így Deák törvénye alapján a nemzet erőviszonyának megfelelő nyugodt és békés fejlődésünk biztosíthatnák s az ország a boldogulás útjára jutna.

Választási mozgalmak Torontálban.

Nagybcskerek, április 16.

A vármegyében folyó választási mozgalmakról érkezett mai jelentéseink a következők:

A zombolyai munkapárt megalakulása.

A zombolyai választókerületben holnap alakítják meg a nemzeti munkapártot. Az alakulógyűlés, mint már említettük holnap délelőtt 11 órakor lesz a Jemelka-szálló termeiben, a melyen jelölni fogják Pirkner János miniszteri tanácsos, állategészségügyi főfelügyelőt, aki szintén megjelenik a gyűlésen. Pirkner János 1854-ben született Béken, (Pozsony megye) tehát jelenleg 56 éves. A miniszteriumba 1892-ben került, a mikor a király gróf Bethlen ajánlatára miniszteri titkárrá nevezte ki. Gróf Festetics minisztersége idejében osztálytanácsosi rangban állategészségügyi főfelügyelővé lett. 1905 elején pedig Tallian minisztersége alatt miniszteri tanácsossá nevezték

ki s azóta egyre kiválóbb működést fejtett ki az ország állategészségügye terén s mint ilyennek igen sokat köszönhetnek a kisgazdák. A Zombolyaiak tehát igen szerencsésen választottak, midőn Pirkner Jánosnak ajánlották fel a kerület mandátumát s bizonyos is hogy győzelmesen kerül ki a választási harcából.

A zombolyai választó kerületből.

Zombolyai jelentés szerint a kerület egyes községeiben a helyi bizottságok már mindenütt szervezve vannak, a választók mindenütt nagy lelkesedéssel csatlakoznak a munkapárthoz, mert mindenki torkig van már az úres jelszavas politikával. A választók túlnyomó többsége, a kik annak idején a 48-as elvek mellett szállottak sikra, az utolsó évek politikai eseményeitől kijózanodva most tömegesen sorakoznak a munkapárt kibontott zászlója alá.

Gyertyámoson a helyi bizottság elnökül Walzer Jánost, alelnöknek Szeifert Jánost, jegyzőnek pedig Volk Józsefet választották meg.

Horvátkécsán folyó hó 10-ikén szervezték a munkapártot, melynek elnökül Mixics Istvánt választották meg.

Nagyótszegen elnöknek Wener Jánost, alelnöknek Mayer Mihályt választották meg, jegyző lett pedig Lautschlager János.

Horvátkláriban elnök lett Pozojevic Imre, alelnök Pozojevic József.

Impozáns módon folyt le a munkapárt megalakítása Csöszteleken, a hol rendkívül nagy számmal jelentek meg a választók. A gyűlést Brezsovsky Imre nyitotta meg határos beszéddel, majd a választók képviselőjelöltnek Pirkner Jánost kiáltották ki. Ezután megalakították a végrehajtó bizottságot, melynek elnökül Szander Ferencet, alelnöknek Brezsovsky Imrét, jegyzőnek pedig Ádám Zoltánt választották meg. A bizottság tagjai lettek: Heger Ferdinánd, Müller János, Neidenbach Ignác, Krier Henrik, Glazer Jakab, Rektenwald János, Kaiser Péter, Stumper Mihály, Laux Jakab, Gerhardt János, Laux Miklós, Geml Vilmos és Kaiser Ferenc.

Ugyancsak számos tagja van a munkapártnak Mollyfalván is, ahol a párt elnöke Haberkorn Mátyas, alelnök Teusch Miklós, jegyző pedig Sándor Kálmán. A végrehajtó bizottság tagjai: Schausz Pál, id. Haberkorn József, id. Czeschan Mihály, Berreng Miklós,

A „TORONTÁL” tárcája.

Rohonyi Gyula, mint történétíró.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Irtá: dr. Csirbusz Géza.

A történelemnek segédtudományára, a geográfiára — sajnos — kevés gondot fordítanak historikusaink.

Régi tisztelője vagyok Rohonyi Gyulának. Nem politikából, mert azzal nem foglalkozom, nem vagyok jogász, nem értek hozzá. Az én politikám — a katedrám s a tollam, ahol és amivel tehetségemhez képest szolgálom, terjesztem igaz, több jóakarattal, mint eredménnyel a magyar közművelődést.

Ne vegye tehát senki soraimat captatio benevolentiae-nek. Máshol is megírtam volna ezt.

Rohonyi Gyulát mindazáltal mindenhol a magyar közélet és kultúra igen értékes férfiának tartom. Hogy mint jogász és politikus kereste boldogulását — jól tette. Nálunk a tehetség és szorgalom legfeljebb a jogi pályán érhet el valamit. Carriert, elismerést, köztisztelést, egyéni érvényesülést. A többi pálya Magyarországon nagyon szürke életpálya! Protekció nélkül — semmire sem mehetni rajtok.

Rohonyi Gyula azonban mint történettudós sem maradt volna a középszerűségek színvonalán s ha esetleg erre a pályára szánta volna életét, meg vagyok róla győződve, Pauler Gyulához,

vagy Salamon Ferenchez hasonló alapos és kritikai élel dolgozó historikust nyertünk volna vele. Rohonyi a pozitív történetírók iskolájához tartozik, kiket külföldön Ranke, Taine, nálunk Pauler vezetett be a tudósság porondjára. Forrástanulmány leleményes intuitió, a rejtett lélektani rugók és igazi okok hirtelen felismerése, mérsékeltég, önuralom ez iskolának ismertető jelei. Nincs itt hirtelenkedés, a kevésből mindenre, a lehetségesből a bizonyosra való következtetés; nincs érzelmi túlesapongás, deklamáló stílus, meglepésére szánt ékes szónoklás, meg kalandos képzelet — a történeti pozitívizmus csupán a meglevő adatokból, igen ám, de a legszélesebb körökre kiterjedt adatokból okosodik, hidegen, értelmesen, mindig s egyesegyedül az igazságot, igaz tudományilag igazolható igazság kimondását tartva szem előtt. Ily történeti konkrétizmus vezeteti Tagányi, Takáts Sándor, Márki Sándor, Karátsony János és Imre, Rohonyi Gyula tollát, általában a fiatal történetírókét, kik — talán a régi Horváth István és Kerékgyártó tulbuzgó iskolának antagonistáiként: a történeti kritikára, az okok mérlegelésére, a kor szellemének kutatására s a szereplő személyek pszichológiájára helyezik a fősúlyt. Sallagos, érzelmelet riasztó stílus helyett eleganciára és tetszetősségre törekcsenek. A frangia és buzogány helyett a rapirt kezelik.

Rohonyi többfelét irt. Itt csak standard workjából: A honfoglalás történetéből (Budapest

1896.) kapok ki gondolatokat és részleteket, hogy az író tudományos értékét ex ungue leonem bemutassam azoknak, kiket a magyar kultúra érdekel.

A jelégének felvett mondása: hogy semmiféle népet ki nem lehet szakítani környezetéből s viszont a hazájának, tartózkodási helyének ismerete nélkül hézagos, hamis az ítéletünk felőle — oly igazság, melyet nemcsak számbavehető geográfusok és szociológusok, hanem direkt történétírók hirdetnek. Taine klasszikus tanulmányai a németalföldi, hellen művészetről, Helmbolt kiváló jelentőségű világtörténelmet geográfiára alapították. Ratzel, Vogel, Tinot, Desmoulin a nemzetek típusát vándorlásaikból vezetik le — és ez fontos adat! Hiszen a magyarságnak is 3 öshazája volt, míg a Kárpátok tövében megtelepedett. Változhatott és változott is ez alatt. Rohonyi nagy gondot fordít mindenütt a krónikás geográfiai ismeretere, sőt, Anonymusnak megtépázott hitelét éppen geográfiai megbízhatóságával reparálja. Sokat tanultam Rohonyi bőséges ókorbeli geográfiai tudásából, különösen pedig annak zseniális alkalmazásából. Mert Rohonyi nem elégszik meg Kiepert, Förster, Götz, Niesze stb. könyveivel, Strabo, Herodot, Plinius, Ptolomeus fordításával, tud jól görögül, latinul, a régi írókat a maguk nyelvén olvassa, miből teljesen más impressziót nyer, mint a fordításokból.

Igy p. o. Rohonyi Gyulának kellett jönnie.

VEGYEN!

224—22.13

Harisnyákat, napernyőket, kalapvirágokat
nemkülönb minden egyéb
női tavaszi ruhákhoz való
diszitő cikkeket.

Benó Testvéreknél

ezelőtt Kokits A. F.
rövid- és játékszerkereskedés
Nagybcskerek.

A pillangóhoz. Alapított 1870-ben. Telefonszám 201.

Főbaj pedig, hogy a motor-gép gyengesége folytán csak két kocsi vihet. Már pedig a motoros vonat oly alkalmas időben indult, hogy roppant nagy a tolongás s majdnem naponta megtörtént az, hogy helyhiány miatt számos utas lemaradt róla s csakis a harcban edzett, vagy élelmes utasok juthattak helyhez. Mindezt a sok panasz végre arra indította a szegedi üzletvezetőséget, hogy a motoros vonat helyett rendes mozdonyu zónatot járát, amely közlekedés május 1-ével lép életbe. Jelenleg megkezdtek velük a próbamenetek s már láthatók is nálunk az új szerkezetű, speciálisan a motorok helyettesítésére szerkesztett Westinghouse-rendszerű kis mozdonyok. Az új vonat 5 rendes kocsi fog hordani s így tolongás és tülekedés többé nem lesz és mindenki kényelmesen utazhat majd rajta.

— **A gyomorrontás nem egyéb, mint egy hosszabb ideig tartó gyomorhurut kezdete, melyet valami étrendi hiba idézett elő.** — Az ilyen az egész egészséget aláadó megbetegedéstől úgy lehet a leggyorsabban megszabadulni, ha naponként reggelizés előtt fél pohár természetes Ferencz József-keserűvizet iszunk. Ezen világhírű ásványvizünk gazdag sótartalmával megerősítés nélkül tisztítja a gyomrot és ezáltal elejét veszi a baj továbbfejlődésének. Bevásárlásnál kérjünk határozottan „Ferencz József-keserűvizet”, nehogy valamely gyenge forrás vizét kapjuk. 42(29)

— **Nagybecskereki vívók győzelme.** Mint már említettük, a szegedi országos vívóversenyen Nagybecskerekről is résztvettek a Torontali Athletikai Club képviselőiben versenyző vívók. Mint most nekünk Szegedről jelentik, a nagybecskereki vívók, Bielek Vilmos, Faur János, Christian Jenő és Szekesán János a tegnapi csapatversenyben, a melyben a szabadkai, szegedi, temesvári és aradi csapatok vettek részt, fenyves győzelmet arattak, amennyiben a csapatversenyben első lettek. Nagybecskerekről a verseny juryjében részt vesz dr. Vinczehid Ernő a Torontali Athletikai Club elnöke, mint a Magyar Athletikai Szövetség kiküldötte.

— **Jutalom az inasközvetítésnél közreműködő tanítóknak.** A kereskedelemügyi miniszter és a székesfőváros által fentartott „Budapesti ipari és kereskedelmi munkásokozvetítő intézet (VIII. József-körút 36.) az ipartestületek és a néptanítók segítségével az egész országra kiterjedőleg végzi az inasközvetítést. Az ipartestületek közlik vele a mesterek neveit, kiknek inas kellene s hajlandók azt ellátás, ruházás és a tanoncviszonyokból kifolyó költségek vállalása mellett négy esztendőre szerződteni. A tanítók pedig bejelentik az ipari pályára kívánczó fiukat és közreműködnek az elhelyezési munka lebonyolításánál. Az intézet ilyen módon minden évben több száz szegénysorsú fiút helyez el inasul. A kereskedelemügyi miniszter ur — méltányolni kívánván a közreműködők önzetlen és eléggé fáradtságos munkáját — az idén is egyenként 50 korona jutalmat engedélyezett 10 tanítóknak, névszerint: Bosga Hilárnak (Borgóprund, Besztercezenaszód m.), Kedved Mátyásnak (Sztracsóva, Torontál megye), Papp Jánosnak (Szóváros, Szolnokdoboka m.), Kovács Jánosnak (Zenta, Bácsbodrog m.), Sostarich Eleknek (Horvátváros, Vas m.), Jurenka Mártonnak (Jánostelek, Pozsony m.), Atanackovic Vljakónak (Bavaniste, Temes m.), Máthé Lajosnak (Izsópallaga, Bihar m.), Vaszilesin Györgynek (Hegyesur, Pozsony m.) és Bálint Jánosnak (Tatárosbányatelep, Bihar m.). Az intézet ez alkalommal újból kéri a vidéki népispolak tanítóit, világítsák fel a szegényebborsú növendékek szüleit, hogy az ipari pályán sokkal jobb sorsot biztosíthatnak a gyermeküknek, mint a minőt a cselédkedéssel, vagy napszámoskodással elérhetnek s ha akadnak vállalkozók, a mesterség tanulására, jelentsék be ezt egy levelező-lapon az intézetnek.

— **Örökös titok marad minden háziasszony előtt, hogy miért ragyognak más lakásban gyönyörű tartós fényvel a parkettek, ha csak nem ismeri még és nem használja a valódi Eisenstädter-féle „Mollin“-pasztát.** A „Mollin“-paszta minden nagyobb festék- és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyártója Eisenstädter Testvérek Bécsben, IV/I. Ügyeljen a védjegyre, amely egy páncélos lovagot ábrázol, amely minden dobozon látható. 299(7)

— **Köszönetnyilvánítás.** A Hiller, Steinitzer és Társai nagybecskereki cég a legutóbb náluk előfordult tüzeset alkalmából a nagybecskereki tüzoltótestület segélyző alapja javára 50 koronát adományozott, a melyért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a testület elnöksége.

— **Baleset a Bégán.** A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság 513. számú uszályhajója ma reggel vígyázatlanságból neki ment a Daun-féle hajóhidnak, amely a heves összetűzés következtében erősen megsérült. Az esetet bejelentették a rendőrkapitányságnak, a mely vizsgálatot indított.

„Buziási Phönix“ az egyedüli bakteriummentes természetes ásványviz s ezért nemcsak hazánkban, de az egész művelt világ orvosai által mint legkiválóbb természetes, az egészség előnyére való üdítő és gyógyvízként ajánlatik. „Buziási Phönix“ a hazai ásványvizek legeliterjedtebbje és az egész világon legelőnyösebben ismert. 222-2

— **Gyilkos szolga.** Véres és halálos kimenetű összeszólalkozás történt a napokban Beodrán. Mohaupt Ádám beodrai birtokos hevesen összeszólalkozott Golics Vuka nevű 23 éves szolgájával, sőt Golics vallomása szerint, revolvert is fogott reá. A szolga erre egy nála levő fadoronggal támadt reá gazdájára, a kit úgy vágott fejbe, hogy Mohaupt szörnyen halt. A bűnügyben szigorú vizsgálat indult meg s Pataj Béla törökbecsei járásbíró és dr. Kovács Rókus nagybecskereki kir. ügyész ejtették meg a helyszíni szemlét. A gyilkos Golicsot letartóztatták s átadták a bíróságnak.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csuszál, a idé- testrészek és a forgó köszvényes bántalmaknál a „Moll-féle sósborszesz“-szel való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 2 korona Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (e)

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Nem voltak.

Születések: Malár András rk. postaszolga, leány. — Dobai György rk. napszámos, fiu. — Florin Elek gk. napszámos, fiu. — Klopp Antal rk. gép'akatos, fiu. — özv. Erdelyán Danica gk. napszámosnő, leány. — Csuresin Pál gk. napszámos, leány. — Feketics Károly rk. napszámos, fiu. — Móra Ferenc rk. napszámos, leány. — Weszter József rk. kereskedő, fiu.

Halálozások: özv. Raskovics Márkné gk. 80 éves, aggkór. — Karabás Dávid gk. 56 éves, kovács, tüdővész. — Ungár Sándor rk. 36 éves, cipész, tüdővész. — özv. Muczin Lukácsné gk. 70 éves, emlőrák. — Kozlovácsi Mákné gk. 42 éves, tüdővész. — Erczegán Dusánné gk. 42 éves, méhrák. — Hirman Nándor rk. 12 hónapos, tüdőlob. — Speer Jakab rk. 87 éves, ütőer elmeszesedés. — Lukó Piroška rk. 7 hónapos, görcsök. — Maus Antal rk. 27 éves, közs. irnok, tüdővész. — Kozlovacski Radivoj gk. 16 hónapos, görcsök. — Beitz Jánosné rk. 62 éves, méhrák. — Bergkessel Györgyné rk. 70 éves, agyguta. — Csányi János rk. 10 hónapos, vörheny. — Budai József rk. 20 éves, földműves, szurt seb a hason. — Szabó Pálné rk. 64 éves, bélrák. — Spring Iona rk. 12 hónapos, görcsök. — Kovánov Frigyes gk. 34 éves, napszámos, tüdővész. — Brodkorb Gusztáv rk. 44 éves, napszámos, agylágyulás. — özv. Disusich Milosné gk. 80 éves, tüdőlob.

Színház, irodalom.

Színházi hetiműsor.

Szombat: „Trenk báró.“ (Operettjüdonság) Vasárnap délután: „A dollárkirálynő.“ (Operette) — Este „Trenk báró.“ (Operette) Hétfőn: „Jack a senki.“ (Vígjátékjüdonság) Kedden: „Faust.“ (Opera) Szerdán: „A páholy.“ (Vígjáték) Csütörtökön: „A vig özevgy.“ Pénteken: „A sötét pont.“ (Vígjátékjüdonság) Szombaton: „Faust.“ (Opera) Vasárnap délután: „Trenk báró.“ (Operettjüdonság) Este: „A fürdő szépe.“ (Operette) Hétfőn: „A botrány.“ (Színmű) Kedden: „A biboros.“

* **A kuruzsló.** Tegnap este mutatták be nálunk Földes Imrénnek egyik legújabb nagy-sikerű színművét, a Kuruzslót. A Kuruzsló gazda nélkül maradt orvosi diplomának és diplomához el nem jutott orvosnak az egyesüléséből indul ki. Tordai Dezsőt éhségből elküvetett lopás miatt elcsukják négy héttel azelőtt, hogy orvosá lehetett volna. Mikor kijön a börtönből, megszerzi magának legjobb barátjának, az ő raboskodása alatt elhunyt Horvát Jánosnak orvosi oklevelét s ezzel a névvel s ezzel a diplomával nagy orvos, kitűnő tudós, fölfedező lesz belőle. Amde leleplezik egy szép napon, összedől az életének egész épülete s hiába gyógyította meg a betegek ezreit, hiába vannak világraszóló fölfedezései: akinek csak tudománya van s nincsen diplomája, annak nem szabad gyógyítani. Csalásért börtön vár reá tetejébe, de ez elől Amerikába szökik, annak a bájos, falusi ártatlanságnak a kíséretében, aki hét évig várt reá és remélt. Ebből a kissé szentimentális történetből Földes

Imre kiváló színpadai ismeretével érdekes és hatásos darabot csinált bátor tendenciával, szókimondással és az életet találó jellemzéssel. A darab mindenütt hatott és nálunk is tetszősen fogadta a közönség, amely majdnem egészen megtöltötte a színházat. Az előadás elég jó volt s az egyes szereplők is megállították a helyüket s egyformán dícséret illeti Gózon Bélát és Haraszti Vilmat a két főszerepben, továbbá Niczkynét, Sárváry Nusit, Nagy Pált, Turai Antalt, Tihanyi Bélát, Ladiszlait, Solymosit, egy epizód szerepben Remete Gézát és Tarnai Annát, akit tegnap láttunk először nagyobb szerepben s bizonyos kvalitások mutatkoznak nála, amelyek többszöri szerepeléssel kifejlődhetnek.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz. 17-14243

Ugazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22. Kútkezelőség: EPERJES.

Kapható Nagybecskereken: Ros'a Béla, Fendler József fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírű fűszerkereskedésben.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma rendkívüli minisztertanács volt, amelyen az új országgyűlés összehívására és az új választások kiírására nézve a királynak teendő előterjesztést állapították meg. Ezt szerdán terjeszti a miniszterelnök a király elé, amivel azután nagy lépéssel közeledünk a választások tényéhez. Eseménye a helyzetnek ma nincsen, majd csak a holnapi politikai vasárnap szolgál esetleges eseményekkel.

A mai minisztertanács.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ ered. távirata.) Ma délelőtt K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök elnöklésével a kormány tagjai miniszteri tanácskozást tartottak. A tanácskozáson a kormány megállapította az új országgyűlés összehívására s a választások kiírására vonatkozó előterjesztést. Azonkívül foglalkozott a minisztertanács a király személye körüli, a horvát miniszteri tárca, a báni méltóság, valamint a még üresedésben levő államtitkári állások betöltésével és a bécsi közös miniszteri értekezleten tárgyalandó közös költségvetés dolgával.

Lukács László Bécsben.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ ered. távirata.) Lukács László pénzügyminiszter ma délután Bécsbe utazott s holnap ott a közös miniszterekkel tárgyal. Hétfőn a miniszter a Semmerringre megy, a honnan csütörtökön tér vissza Bécsbe, hogy részt vegyen a közös miniszteri tanácskozáson.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ ered. távirata.) K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök szerdán kihallgatáson jelenik meg a király előtt s jóváhagyásra terjeszti eléje a mai minisztertanács megállapodásait.

Tisza István Kormenden.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tisza István gróf holnap Sopronból Kormendre utazik, ahol beszédet mond az új alakulás támogatására.

Választójogi egyesület.

Budapest, április 16. (A „Torontál“ eredeti táv.) Budapesten most országos egyesület van alakulóban az általános, titkos választójog hathatósabb propagálá-

Mit kell innom,

miután orvosom megmagyarázta, hogy a babkávét az én egészségemnek ártalmas?

Válasz:

Kathreiner-féle Kneipp malátakávét, mely egy sajátzerű eljárás által, a babkávét ízét és zamatját nyeri, amellelt tápláló és olcsó. Nem létezik job ital reggelire nagyok és kicsinynek!

132(6)-22

sára. Az egyesület szervezését előkészítő tanácskozást Bánffy Dezső báró vezeti. Az egyesületnek az volna a legközelebbi feladata, hogy tagjai csak oly jelöltet támogassanak, aki az általános titkos választói jog hive.

A képviselőházi botrány.

Budapest, április 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti királyi ügyészség már elkészítette a vádiratot a képviselőházi gyalázatos merénylet dolgában. Az ügyészség hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés miatt emel vádat Beck Lajos, ifj. Madarász József, Zachariás János, Hoffmann Ottó, Markos Gyula és Eitner Zsigmond ellen. A vádirat konstatálja, hogy arra nézve nem merült fel döntő érv, hogy a merénylet előzetes megállapodás alapján történt volna, azt azonban megállapították, hogy a merénylet nem a képviselőházi ülés tartama alatt, hanem annak berekesztése után történt.

Az új karánsebesi püspök.

Budapest, április 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Christia Miron karánsebesi püspök megválasztását megerősítette.

Roosevelt Magyarországon.

Budapest, április 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Roosevelt Tivadar, az Egyesült-Államok volt elnöke, aki jelenleg Bécsben tartózkodik, holnap reggel érkezik Pozsonyba, ahonnan Eberhardra utazik Apponyi Albert gróf látogatására. Roosevelt innen Apponyival Budapestre utazik, ahová holnap este 9 órakor érkezik meg a nyugati pályaudvaron. A pályaudvaron Bárczy István polgármester fogadja a törvényhatósági bizottság tagjainak élén. Hétfőn reggel Roosevelt a képviselőháza megy, ahol részt vesz az interparlamentáris konferencia ülésén.

A francia tengerészek általános sztrájkja.

Budapest, április 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bordeauxból sürgönyzik, a francia tengerészek holnapi gyűlésükön kimondják az általános sztrájkot.

Határidő-üzenet.

Budapest, április 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	25.10
Buza (májusra)	25.16
Buza (októberre)	21.60
Rozs (áprilisra)	16.60
Zab (áprilisra)	13.72
Tengeri májusra)	11.76

Felölös szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

VASUT-ÜGY.

110144/9010 sz. C. III M. kir. államv. igazgatósága

HIRDETMÉNY.

(A m. kir. államvasutak vonalain érvényes helyi személydijszabási függelékhez V. pótl. életbeléptetése.)

A komárom—érsekújvári vonal megnyitása napján a m. kir. államvasutak vonalain érvényes személydijszabási függelékhez az V. pótlék lép életbe.

E pótlék a komárom—érsekújvári vonalon fekvő állomások és megállóhelyek személydijszabási beosztását tartalmazza.

E pótlék példányonként 50 fill. a magyar vasutak és bosznia-hercegovinai államvasutak díjszabásokat elárúsító központi irodájában (Budapest, V. Akadémia-utca 3. sz.) lesz megszerezhető.

Budapest, 1910. évi április 8-án.

1-x.2

Marx, elnökhelyettes

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5-50 óra
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 02 perc.
Szécsányból: este 6 óra 31 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 8 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 8 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 6 óra 30 perckor.

Nyiltér.

(B rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Serravallo

Kina bora vassal.

A Bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.

Erősítő szer: gyöngékedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.

Étvagygyerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

Kitűnő ital. Több mint 6000 orvos ajánlása.

I. SERRAVALLO, és és kir. udv. szállító Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű ablakroletta és zsalsulagvár részére felvételt. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek. — Ajánlatok: **FRIEDMAN KÁROLY,** butor- és redőnygyára, **PECS** 296-5.2

Saját termésű

ó- és ujbór

kitűnő, többféle
:: minőségben,
igen jutányosan
:: kapható
Nagybecskereken

Dr. Nagy Dezsőnél.

225 x 6

1432/1910. sz. Perjámosi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

A kisörszi 40. sz. kéményseprői kerület betöltése végett nyilvános pályázatot hirdetek. A kéményseprőt a megyei szabályrendeletben megállapított díjak illetik.

A kellően felszerelt kérvény folyó évi május 10-ig nálam adandó be; elkésett kérvényeket figyelembe nem veszek.

Perjámos, 1910. évi április 11.

312-1.1

Dr. Sal, főszolgabíró.

Alapítva 1900. Telefonszám 101.
Sürgőnycim: Berberszki.

Berberszki Miklós
papucskészítő-műhelye

Nagybecskerek, Vásár-tér 713. szám, üzleti helyiség és raktár;
József főherceg-utca 5, a nagyhid mellett.

Szállít bel- és külföldre legújabb és legszebb kivitelű férfi, női és gyermekpapucsokat.

Ajánlja nagy raktárát
posztó, bőr, selyem és bársonypapucsookban.
Nagy választék varrot és szegelt szandálokat ban.

Viszontelárusítóknak kívánatra ingyen és bérmentve küldi legújabb nagy árjegyzékét.
A nagybecskereki iparkiváltáson 1902-ben díszoklevéllel kitüntetve.

310-5.1

CSÁSZÁRFÜRDŐ Budapesten Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénés hévvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők: hőleg-, szénas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredményvel használtak főleg csúszó bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

165-14.3 **Az Igazgatóság.**

JÉG! JÉG! JÉG!

Tekintettel a bekövetkezett meleg időjárásra és a több oldalról felhangzott kívánságnak eleget téve, már április 18-tól kezdve szállítok házhoz jeget, vedrenként 60 fillérért. Minden esetleges sértegetésnek kikerülése végett előre is kijelentem, hogy a megrendelt jeget csakis előzetes kifizetés ellenében szállítom.

ECKSTEIN JÁNOS.
Telefon-szám 104. Telefon-szám 104.

313-1.1

MEGHIVÓ.

A „NAGYBECSKEREKI TAKARÉK-ÉS ELŐLEG-EGYLET MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“

t. c. részvényesei az intézet saját helyiségében

folyó évi április hó 23-án, délután 3 órakor tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE

ezenel tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az alaptőke felemelése és ennek folytán
3. Az alapszabályok vonatkozó szakaszainak módosítása.

297-32

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladóktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dohoz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi orvosi készítmények óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvénytelen fenyvittettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll“ feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. —
Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

3-28.15 Főszéküldés

Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval mellett teljesíthetnek
A raktárban tesék határozottan MOLL A. aláírással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

FAJTOJÁSOK!!

Reitter Oszkárnál

Nagy becskereken kaphatók!

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér
Hófehér orpington
Hófehér Wyandotte (Amerikai kitűnő téli tojók)
Sárga orpington
Kendermagos Plymouth Rocks; továbbá
Hófehér óriás pekingi kaosa

Kitüntetések:
Arad
Budapest I.
Budapest I.
Bécs
Belgrád
Lugos
Lovrin
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szofia
Szatmár
Szeged
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Zenta

153 x 10

Rázásmentes biztos csomagolás, faladákban **ingyenes!!**

Állami nagy aranyérmek.

Legelső győzelmi díjak, hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. Drbja 25 kor.

Páraflan a maga nemében

RUSZANDA

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

Vasutállomás: **Melence** (Torontalm.) Délmagyarorsz.

Fürdőidény: majus hó 14-től szept. hó 14-ig.

Minden vonatnál olcsó kocsik várják a fürdővendégeket.
Gyógyszertár, posta, távirda és telefon helyben.
A fürdön hímves orvosok rendelkeznek, vezetőorvos **dr. Dumits.**

Biztos halással bir küszvényben idült izületi rheumában a skrofuzis minden alakjában, minden kenő gyógyimódnak ellenálló bőrbetegnek, psoriasis és pruriginos szenvedők, rendellenes vérzésben szenvedő nők s idegbetegeknek csontbántalmaknál, caries necrosinál és idült lues bántalmaknál is.

Négy modernül berendezett szálloda 74 szobával.
Lakara való felvilágosítást Tomits Márko, vendéglő ad, kinek kitűnő jó és illékes konyhája s valódi borai vannak.

A fürdőtelep acetylen világítással van ellátva.
A fürdővendégek szórakozására clavazene, zongora, tekeaszal és tekepálya, nagy kitérdősi arnyékos és virágos park, sétautak — kényelmes padokkal állrendezésére.
Felvilágosítást s prospectust készségei s kívánatra díjmentesen küld a **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG**

(287-7.2)

MAGYARÁDI RIZLINGI BOR

EGY LITER 68 FILL.

CSEMEGE-BOROK

GYÓGYBOROK

EGY LITER 68 FILL.

A „FEHÉR MACSKÁHOZ“ CIMZETT FÜSZER- ÉS CSEMEGEKERESKEDESSEN.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti

A „BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“ védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak: VIII., József-körut 28. (Bérekocsis-utca sarkán), IV., Ferencziek-tere I. sz. (a királyi bérpalotában).

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. • Stilszerű, modern lakberendezések. **Jutányos árak!** Szavatosság az áru minőségeért.

Az árucsarnokba kizárólag els' rangu budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásból minden ember szájában főként az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikrobumok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást, a szájbüzt s a kínos fogfájást. Semmi-féle fogtisztítószer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka Menthol-fog-szappan.

39(4)-8.5

Ára gyógytárakban 1 kor. — Nagybecskereken kapható: Melkuhn Dezső droguistánál

Eladó tenyészbika.

Csanádi káptalanság uradalmában
4 drb kiváló szép, 2 éves, hágóképes magyarfaj tenyészbika eladó.

A bikák bármikor megtekinthetők és ha az uradalmi tisztség előre értesítve lesz, a vevőket kocsival várja Temesság vasuti állomáson.

Gröftner Viktor,
uradalmi főtiszt, Temesság (Temesvárm).
395-3.3

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közzvénynél, oszznál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5. n. sz.

Uj! :: Uj!

= Divatos =

NŐI KALAP

óriási választékban.

JÓNÁSZ BERTALAN.

291-5.4

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: 11x37.10

L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.